

TRELLEBORGS KOMMUN

Nyanlända och flerspråkiga elevers lärande

**Åtgärdsplan:
Förskola, grundskola, fritidshem och
gymnasieskola
2020-2022**

Inledning och bakgrund

Trelleborgs kommun är den sydligaste kommunen i landet. Står man på Sveriges sydligaste punkt, Smygehuk, och tittar ut över havet så är det kontinenten man ser! Kommunen har en centralort, Trelleborg, med stadskaraktär men större delarna av kommunen består av landsbygd och mindre samhällen. Invånarantalet ökar årligen, år 2019 fanns det drygt 45 000 invånare i kommunen.

I Trelleborgs kommun finns 27 kommunala förskolor. Förskolorna är belägna både i centralorten och på landsbygden. I kommunen finns allt från små förskolor med två avdelningar till stora med åtta avdelningar.

De nyanlända barnen placeras utifrån var de bor. Detta leder till att platser erbjuds främst på förskolorna i östra delarna av centralorten och i centrum. Framförallt är det tre förskolor som står för de flesta mottaganden.

I kommunen finns 14 grundskolor som har kommunal huvudman. Skolornas storlek varierar från den lilla med 70 elever till den stora med 1000 elever. Skolorna är belägna både centralt och ute på landsbygd. Det finns en stor variation i hur organisationen ser ut på skolorna, F-3, F-6, F-9, 4-9 och 7-9. De nyanlända barnen placeras i första hand utifrån var de bor. Detta leder till att platser erbjuds främst på skolorna i östra delarna av centralorten och i centrum.

I kommunen finns det även en gymnasieskola med drygt 1200 elever både från Trelleborg och närliggande kommuner. Söderslättsgymnasiet i Trelleborg har 11 nationella program, Introduktionsprogram och Gymnasiesärskolans individuella program. Skolan har både nationellt och lokalt idrottsgymnasium och är uppdelad i två enheter med kortare fysiskt avstånd mellan lokalerna. På enhet S:t Nicolai finns Barn- och fritidsprogrammet, Ekonomiprogrammet, Handelsprogrammet, Samhällsprogrammet samt Vård- och omsorgsprogrammet. På enhet Bastionen finns de program som kräver specialsalar, dvs Bygg- och anläggningsprogrammet, El- och energiprogrammet, Estetiska programmet, Industriprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Teknikprogrammet samt Gymnasiesärskolans individuella program. Introduktionsprogrammet finns på båda enheterna. Förutom elever från Trelleborgs kommun söker elever från närliggande kommuner såsom Vellinge, Svedala och Malmö sig till Söderslättsgymnasiet.

Trelleborgs kommun har tagit emot många nyanlända och flerspråkiga barn och elever i sina verksamheter. 2015, då den stora flyktingvågen kom, var Trelleborgs kommun en mottagningskommun. Totalt antal elever under år 2019 var 4935 i grundskolan, 1217 i gymnasieskolan och 2115 i förskolan. Andel elever med utländsk bakgrund i Trelleborg kommuns grundskolor är 22%. Andelen elever med utländsk bakgrund varierar mellan enheterna från 7 % till 71 %. I gymnasieskolan är andel elever med utländsk bakgrund 23%. På språkintröduktion går 31 elever (100% utländsk bakgrund) och på yrkesintröduktion går 27 elever (67% utländsk bakgrund). På det nationella programmet Natur finns det 38% elever med utländsk bakgrund. I Trelleborg kommuns förskolor talas det 42 olika språk.

Nyanlända elever utgör ca 5 procent (ca 240 elever) av grundskolans totala elevantal. I gymnasieskolan är andelen nyanlända elever högre, ca 7 procent (ca 90 elever). Drygt hälften av dessa elever har gått i svensk skola två år eller kortare tid. Det är svårt för huvudmannen att

prognostisera antalet nyanlända framöver då det med kort varsel kommer nya elever till kommunen. Antalet elever i grundskolan som räknas som nyanlända har dock legat stabilt sedan 2017. I gymnasieskolan ökade antalet 2016 och 2017 för att därefter vara tillbaka på samma nivåer som tidigare. Under ett "vanligt" år (när det inte är stora flyktingströmmar) kommer det i snitt mellan 30-40 nyanlända elever varje år till grundskola och gymnasieskola. Orsakerna är då främst arbetsinvandring eller anhöriginvandring.

Elever räknas som nyanlända under en begränsad period (4 år) och finns därefter kvar i verksamheten varför behov av studiehandledning på modersmål och undervisning i svenska som andraspråk kvarstår. 186 elever i grundskolan får studiehandledning på modersmålet och 71 elever i gymnasieskolan. De största språken är arabiska, följt av persiska och polska.. I dagsläget ges inget riktat språkstöd i förskolan.

Andelen elever i kommunen i grundskolan som har modersmålsundervisning är ca 20 procent (ca 900 elever). Undervisning ges för närvarande i 25 olika språk, där arabiska är det största språket, följt av albanska och bosniska. Drygt 170 elever hade modersmålsundervisning i gymnasieskolan. Undervisning ges för närvarande i 14 olika språk, där arabiska är det största språket. Det finns ingen gemensam bild inom Bildningsförvaltningen och dess olika verksamheter, för-, grund- och gymnasieskola, av hur alla pedagoger, chefer och övrig personal såsom skoladministratörer, vaktmästare med flera ska bidra till att flerspråkiga barn utvecklar sina språkkunskaper på sitt modersmål eller i svenska. I arbetet för att höja måluppfyllelsen och förbättra studieresultaten har vi inte arbetat fokuserat med denna elevgrupp. Behov finns i verksamheterna att tillsammans reflektera över de egna värderingarnas betydelse för barnens språkutveckling och att skapa ett gemensamt förhållningssätt med utgångspunkt i förskolans och skolans värdegrund.

Skolverket har gett ett antal olika huvudmän erbjudande om att delta i Skolverkets riktade insatser för nyanländas och flerspråkiga barn/elevs lärande. Skolverket gjorde sitt urval utifrån huvudmännens socioekonomiska faktorer, andel barn och elever med annat modersmål än svenska samt andel nyanlända barn och elever. I urvalet har Trelleborgs kommun fått en förfrågan om att vara med i satsningen.

Alla huvudmän blev sedan inbjudna till en uppstartskonferens i slutet av HT-19. Konferensen var ett förutsättningslöst informationsmöte som vände sig till huvudman, skolchefer och andra ansvariga medarbetare på förvaltningsnivå. Efter konferensen beslutade Trelleborgs kommuns huvudman att delta och en första överenskommelse (ÖK 1) skrevs. Överenskommelsen omfattade samarbetet under den första terminen (VT-20).

Trelleborgs kommun har därefter utsett ett lokal team som under våren har samarbetat med skolverkets processtödjare.

Under VT-20 har Skolverkets processtödjare väglett Trelleborgs kommun i att undersöka och analysera sin verksamhet i en så kallad nulägesanalys. Underlag har arbetats fram under en fysisk och en digital workshop. Under den första workshopen samlade Bildningsförvaltningen i Trelleborg över 70 medarbetare från olika undervisande professioner, studie- och yrkesvägledare, skollärare och politiker för att få en gemensam syn på vilka starka områden och vilka utvecklingsområden Trelleborgs kommun har när det gäller nyanlända och flerspråkiga barn/elevs språk- och kunskapsutveckling. Under workshop 2 samlades ca 35 medarbetare digitalt, då en fysisk workshop inte kunde genomföras på grund av de rekommendationer som

Folkhälsomyndigheten gett utifrån Covid-19. I den digitala workshopen arbetade 7 olika grupperingar fram vilka insatser som behövs sättas in för att utveckla bildningsförvaltningens personals kompetens avseende utbildning av nyanlända och flerspråkiga barn/elever. Insatsförslagen togs fram både utifrån det som redan fungerar bra inom Bildningsförvaltningen och det som behöver utvecklas utifrån problemområdena, identifierade under workshop 1.

Det lokala teamet inom bildningsförvaltningen har sedan samarbetet med Skolverket inleddes bestått av utbildningschef grundskola, grundsärskola och modersmålsenheten, kvalitets- och myndighetschef samt rektor Pilevallskolan, tillika enhetschef för Skolintroduktionen. Politiker har deltagit vid bland annat uppstartsmöten, nätverksmöten och workshops. Samtliga rektorer, ett flertal biträdande rektorer, enhetschef och representanter från modersmålsenheten, pedagoger från förskola, grundskola och gymnasieskola samt studie- och yrkesvägledare har tillsammans med det lokala teamet deltagit i workshops kring nulägesanalys samt framtagande och prioritering av utvecklingsinsatser. En samordnare planeras att projektanställas i augusti 2020. I det fortsatta arbetet ska regelbundna diskussioner föras på alla nivåer för att skapa en samsyn om dels vad mål och resultat innebär i det dagliga arbetet och dels hur detta synliggörs i det fortlöpande systematiska kvalitetsarbetet.

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen samt planera och utveckla utbildningen utifrån identifierade utvecklingsområden. Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på långsiktig utveckling. Det handlar om att med jämna mellanrum stanna upp och att utifrån ett så gediget material som möjligt och med utgångspunkt i de nationella målen försöka besvara följande frågor: *Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi?* Kvalitetsarbetet ska utgöra en ständigt pågående utvecklingsprocess som har till yttersta syfte att varje barn eller elev ska utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Även om syftet är att utvecklingsarbetet över tid ska ge återverkning på hela skolans verksamhet, kan det behöva ta sin början i enskilda delar, som ses som strategiskt viktiga och som kan få betydelsefulla spridningseffekter. Centralt för att det systematiska kvalitetsarbetet ska ha positiv effekt på verksamheternas dagliga arbete är att det är tydligt för all personal vad som ska prioriteras och utvecklas, när och hur olika insatser ska genomföras och vem som ansvarar för vad.

Samtliga förskolor och skolor redovisar en analys av verksamhetens kvalitet i en årlig kvalitetsrapport. Syftet är att göra en dokumenterad lägesavstämning en gång per år som underlag i det lokala kvalitetsarbetet, samt i det övergripande kvalitetsarbetet inom bildningsförvaltningen i Trelleborg. Rapporterna utgår från en kommungemensam mall som tar fasta på ett urval centrala kvalitetsindikatorer med anpassningar till aktuell skolform. Separata rapportmallar finns för förskola, grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem samt för gymnasieskolan. Utöver den årliga kvalitetsrapporten görs det kortfattade terminsvisa uppföljningar inom specifika områden, såsom frånvaro, kränkande behandling samt nyanländas lärande.

Kvalitetsarbetet grundar sig på Timperleys teorier om det professionella lärandets inneboende

kraft¹. Stor vikt läggs därför på att arbetet förutom att vara förankrat i styrdokument, också är väl förankrat i verksamhetens behov och ger mening för varje del i kedjan. Bildningsnämnden fastställer årligen effektmål i en verksamhetsplan. Effektmålen ska bidra till att uppfylla kommunens övergripande inriktningsmål för mandatperioden samt bildningsförvaltningens övergripande vision *"Trelleborgs kommun – en skolkommun att räkna med. Mellan slätten och havet bygger vi kunskap och skapar drömmar"*. Visionen togs fram genom workshops med pedagoger och skolledare. Den grundläggande uppfattningen är att barn och elever ska ges förutsättningar och få det stöd de behöver för att kunna utveckla sina färdigheter och förmågor för att tro både på sig själva och på framtiden.

Effektmålen är

- Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola
- Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat
- Digital transformation i förskolan och skolan
- Samverkan förskola, skola och näringsliv

Enligt skollagen *"ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen."*² I Trelleborgs kommun har förskolor och skolor under en treårsperiod (2016-2019) deltagit i ett UNDIF- (förskola) och IFOUS-projekt (grundskola). Målet för deltagandet i projektet var att utveckla inkluderande och tillgängliga lärmiljöer som en metod för att öka måluppfyllelsen och förbättra studieresultaten. Inkluderande och tillgängliga lärmiljöer handlar inte bara om den fysiska miljön utan om förhållningssätt till barn och elever och deras lärande. När det gäller nyanlända och flerspråkiga elever handlar ett förhållningssätt om att se flerspråkighet och det mångkulturella klassrummet som en tillgång i undervisningen. Att utveckla och stärka språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) är därför en viktig insats för att förbättra studieresultaten för alla barn och elever, men framförallt för nyanlända och flerspråkiga barn och elever. De SKUA-insatser som planeras är utformade för att ge en varaktig effekt genom att ge en vetenskapligt förankrad introduktion till språkutvecklande arbetssätt, som följs upp och befästs genom ett kontinuerligt kollegialt lärande och en förändrad pedagogisk praktik. Förstelärarnas kompetens och förmåga att leda det kollegiala lärandet och SKUA-arbetet behöver stärkas.

Insatserna kring digitala verktyg för att stötta de nyanlända och flerspråkiga elevernas lärande syftar dels till att ge dem förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen, dels till att bidra till en digital kompetens, vilket också är en viktig del i likvärdighetsarbetet utifrån den nationella digitaliseringsstrategin, Regeringen 2017 ³:

Undersökningar genomförda av Statens medieråd visar att den generella tillgången till digitala verktyg och användningen av dem bland barn och unga skiljer sig åt utifrån socioekonomisk bakgrund och andra demografiska variabler. Detta understryker betydelsen av att skolväsendet ger alla barn och elever likvärdiga förutsättningar att använda

¹ Timperley, H. (2013). Det professionella lärandets inneboende kraft. Lund: Studentlitteratur.

² (SFS 2010:800 Skollag. kap 1, § 1)

³ <https://www.regeringen.se/4a9d9a/contentassets/00b3d9118b0144f6bb95302f3e08d11c/nationell-digitaliseringsstrategi-for-skolvaseendet.pdf>

digitala verktyg och att utveckla sin digitala kompetens.

På det sättet kan förskola och skola minska, eller förebygga en digital ojämlikhetsklyfta, vilket också ses som en förutsättning för att fostra och utveckla framtida aktiva medborgare.

Dagens barn och elever är framtidens medarbetare, innovatörer och entreprenörer. Barn i förskola ska därför ges möjlighet att undersöka flera olika yrken. Elever ska ges möjlighet att reflektera över olika yrkens betydelser i samhället, samla och analysera information om olika yrken och uppmuntras att bryta invanda mönster som till exempel kan ha med kön och stereotypa normer att göra samt få självkännedom om sina egna intressen, vilja, förmågor och styrkor kopplat till ett framtida yrkesval. För nyanlända elever eller elever med annan kulturell bakgrund syftar insatser inom detta område till att visa exempel på normbrytande karriärval och ge förebilder för att stimulera den egna lusten till kunskapsutveckling.

Forskning lyfter fram ledningens betydelse för framgångsrik skolutveckling⁴ och i nulägesanalysen framkommer att skolledare behöver stärkas både i SKUA och i uppföljning och analys i det systematiska kvalitetsarbetet. Även förstelärare kan betraktas som ledare och som en förmedlande länk mellan olika nivåer i skolutvecklingsarbetet och mellan olika grupperingar på en enskild skola, t ex arbets- och ämneslag.⁵ Läroplanernas ambitiösa mål när det gäller kulturell mångfald kan te sig svårhanterliga för förskolans och skolans personal. Om barn och ungdomar ska lära sig att leva sig in i andra människors villkor och värderingar måste skolledare erbjudas utveckling i ett interkulturellt ledarskap och pedagoger ger möjlighet att utveckla sin interkulturella pedagogiska kompetens.⁶

Efter att ha analyserat Trelleborg kommuns systematiska kvalitetsarbete och de underlag som sammanställdes efter de två workshopen som utfördes under VT -20, så har två huvudområden identifierats, *styrning och utveckling av verksamheten* och *undervisning och lärande*.

⁴ Jmf Håkansson, J. & Sundberg, D. (2016) Utmärkt skolutveckling, Natur & Kultur, Håkansson, J. & Sundberg, D. (2018) Utmärkt ledarskap i skolan, Natur & Kultur, Jarl, M., Blossing, U. & Andersson, K. (2017) Att organisera för skolframgång, Natur & Kultur.

⁵ Alvunger, D. (2016) Följeforskning kring karriärlärarreformen i Kalmar, Nässjö, Vetlanda och Ängelholm. Slutrapport, Linnéuniversitetet.

⁶ Jmf Lahdenperä, P. (red) (2018) Den interkulturella förskolan, Liber AB.

Utvecklingsområde: Styrning och utveckling av verksamheten

1.1 Bakgrund till utvecklingsområdet

Den nulägesanalys som bildningsförvaltningen i Trelleborg sammanställt under VT-20 påvisar att det finns behov av mer djupgående analysarbete kring övergripande förutsättningar och organisation för att bland annat tydliggöra på vilka grunder t.ex. resursfördelningen sker på. Gruppen nyanlända är förhållandevis liten och heterogen. Analyser på gruppnivå av nyanländas lärande ger inte en rättvisande bild av individens kunskapsutveckling. Flerspråkiga elevers lärande följs inte upp som en särskild grupp, utan ingår i den samlade analysen varför detta behöver utvecklas. Bildningsförvaltningen i Trelleborg har i nuläget inte effektiva metoder eller digitala verksamhets- och analysstöd som stödjer framtagandet av resultat på individnivå. Kompetensen att analysera kunskapsresultat på förvaltningsnivå är därutöver begränsad. Systematiken i uppföljning av nyanländas och flerspråkiga elevers lärande behöver utvecklas.

För att utveckla det pågående systematiska kvalitetsarbetet i skolledargruppen behövs fördjupade kunskaper om uppföljningar och analys av måluppfyllelse, effekter samt resultat. Insatser för att stärka kunskaperna, inom skolledargruppen, i områdena observation, analys och feedback har inletts. Alla skolledare i grundskolan och gymnasieskolan går under ett år en riktad kompetenshöjande insats genomförd av Malmö Universitet, RUC. Förskolans skolledare hade behövt en liknande riktad insats för att vi ska få en röd tråd i vårt systematiska kvalitetsarbete.

För att bättre ta tillvara på den erfarenhet och kompetens som redan finns behöver det tillskapas bättre förutsättningar för kommunövergripande kollegialt lärande kring frågor som rör språkutveckling och inkludering. I arbetet med att utveckla verksamheten behöver det utbildas kompetenta handledare som kan utvärdera och analysera det språkutvecklande arbetet och planera för ett utvecklingsarbete där reflekterande diskussioner förs i ett kollegialt lärande på olika nivåer inom bildningsförvaltningen.

Det framkommer också behov av stödverktyg, framförallt pedagogiska, såsom digitala översättningsprogram, digitala flerspråkiga läromedel samt tillgång till skönlitteratur på flera språk, digitala eller analoga i undervisningssituationer för nyanlända och flerspråkiga barn/elever, men också verksamhetsstöd för att analysera resultat.

Inga gemensamma kompetensinsatser för pedagoger eller skolledare har gjorts under de senaste åren avseende språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA), vilket lett till att kompetensnivån är varierande i de olika verksamheterna och på olika enheterna. Vidare saknas gemensamma riktlinjer för arbetet med nyanlända och flerspråkiga barn och elever. Kompetensnivån hos pedagogerna varierar inom de olika enheterna i samtliga verksamheter. I det systematiska kvalitetsarbetet arbetar bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun, som nämnts ovan, med inkluderande och tillgängliga lärmiljöer som en metod för att öka

måluppfyllelsen och förbättra studieresultaten. I arbetet med inkluderande och tillgängliga lärmiljöer, är flerspråkighet och interkulturalitet viktiga faktorer i Trelleborgs kommun. Att utveckla och stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetssättet (SKUA) är därför en viktig insats för att förbättra studieresultaten hos samtliga men särskilt nyanlända och flerspråkiga barn och elever. Som stöd i arbetet ska en handlingsplan för läs-och skrivutveckling tas fram. Handlingsplanen behöver sedan, tillsammans med andra språk- och kunskapshöjande insatser, implementeras på ett strukturerat sätt av processledare genom ett kollegialt lärande där språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt diskuteras, planeras, genomförs och följs upp.

1.2 Mål

Långsiktiga mål

- Starkare och snabbare språk- och kunskapsutveckling hos nyanlända och flerspråkiga barn och elever genom välfungerande och implementerade språkliga stödfunktioner såväl hos den enskilde eleven som hos de pedagoger eleven möter. (*Skollag (2010-800) 3 kap 2§, 5§*)
- Säkerställa att bildningsförvaltningens arbete och insatser avseende nyanlända och flerspråkiga elevers kunskapsutveckling systematiskt följs upp och bär långsiktigt. (*Skollag (2010-800) 4 kap 3-4§*)
- Utbildningen i observations- och analyskompetens för förskolans skolledargrupp ska bidra till en ökad samsyn i gruppen kring det systematiska kvalitetsarbetets innehåll, struktur och begrepp. (*Skollag (2010-800) 4 kap 3-4§*)
- En ökad samsyn i gruppen kring det systematiska kvalitetsarbetets innehåll, struktur och begrepp. (*Skollag (2010-800) 4 kap 3-4§*)
- Det fortlöpande arbetet med uppföljningar och utvärderingar bidrar att utveckla och tydliggöra nyanlända och flerspråkiga barn/elevers utveckling mot målen som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. (*Skollag (2010-800) 2 kap 8§*)

1.3. Förväntade effekter

- Återkommande och bättre genomförda analyser och uppföljningar för att följa nyanländas språk- och kunskapsutveckling inom bildningsförvaltningen.
- Likvärdighet mellan de olika enheternas systematiska kvalitetsarbete avseende nyanlända elever språk och kunskapsutveckling.
- Nyttjande av stödjande verktyg, digitala och analoga, i arbetet med nyanlända och flerspråkiga barn och elever.

- Ökad samsyn inom hela förvaltningen kring arbetet med nyanlända och flerspråkiga barn/elever.
- Ökade förväntningar på skolledares förmåga till observation och analys som bidrar till en utveckling av nyanlända och flerspråkiga barn/elevs möjligheter att nå kunskapsmål.

1.4. Ansvar

Lokala teamet bestående av utbildningschef grundskola, grundsärskola och modersmålsenheten, kvalitets- och myndighetschef samt rektor Pilevallskolan/enhetschef för skolinstruktionen. Det lokala teamet ansvarar för att samordnare och processtödjare får förutsättningar att utföra uppdraget. Samordnare tillsammans med processtödjare och förstelärare ansvarar för att planerade aktiviteter genomförs.

1.5 Delaktighet

Det lokala teamet inom bildningsförvaltningen har sedan samarbetet med Skolverket inleddes bestått av utbildningschef grundskola, grundsärskola och modersmålsenheten, kvalitets- och myndighetschef samt rektor Pilevallskolan, tillika enhetschef för Skolinstruktionen. Politiker har deltagit vid bland annat uppstartsmöten, nätverksmöten och workshops. Samtliga rektorer, ett flertal biträdande rektorer, enhetschef och representanter från modersmålsenheten, pedagoger från förskola, grundskola och gymnasieskola samt studie- och yrkesvägledare har tillsammans med det lokala teamet deltagit i workshops kring nulägesanalys samt framtagande och prioritering av utvecklingsinsatser. En samordnare planeras att projektanställas i augusti 2020. I det fortsatta arbetet ska regelbundna diskussioner föras på alla nivåer för att skapa en samsyn om dels vad mål och resultat innebär i det dagliga arbetet och dels hur detta synliggörs i det fortlöpande systematiska kvalitetsarbetet.

För att uppnå uppsatta effekter och mål inom området *styrning och utveckling* av verksamheten kommer det lokala teamet att verka som en styrgrupp som regelbundet, en gång i månaden, kommer att träffa samordnare och processtödjare. Samordnaren har, tillsammans med processtödjarna, en övergripande uppgift i att göra all undervisande personal inom bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun delaktig genom kollegialt lärande, föreläsningsinsatser och handledning.

1.6 Uppföljning och utvärdering

Lokala teamet följer genom samordnaren och processtödjarna upp arbetet en gång per månad. Samtliga insatser följs upp och utvärderas i kommunens årliga SKA-rapport, i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

1.7 Insatser inom ramen för utvecklingsområdet

1.7.1 Samordnare

1.7.1.1. Mål:

- Att öka förutsättningarna för att nyanlända och flerspråkiga barn/ elever får det stöd de har behov av för att nå kunskapsmålen, genom att säkerställa en likvärdighet i planerade kompetensinsatser för bildningsförvaltningens olika verksamheter - förskola, grundskola och gymnasieskola utifrån de olika verksamheternas förutsättningar. (*Skollag (2010-800) 1 kap 4§, 3 kap 2§, 5§*)
- Att insatserna inom utvecklingsområdena bygger på vetenskaplig och evidensbaserad grund. (*Skollag (2010-800) 1 kap 5§*)

1.7.1.2. Förväntade effekter:

- En likvärdig lägsta nivå på kompetens avseende språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och interkulturalitet på alla kommunens enheter inom förskola, grundskola och gymnasieskola genom att en digital kompetensutbildningsinsats tas fram och genomförs av samtliga skolledare och pedagoger inom bildningsförvaltningen.
- Gott genomslag avseende kompetensutveckling vad gäller nyanlända och flerspråkiga barn/elevs förutsättningar och behov inom bildningsförvaltningens olika verksamheter- förskola, grundskola och gymnasieskola.
- Goda uppföljnings- och utvecklingsmöjligheter på förvaltningsnivå, trots att insatser sker inom de olika verksamheterna.
- Ett tydligt planerat och genomfört kollegialt lärande utfört av processledarna i samverkan med förstelärare.
- Ett förbättrat systematiskt kvalitetsarbete inom området nyanlända och flerspråkiga elever lärande.
- En ökad kunskap på förvaltningsnivå om vetenskapliga och evidensbaserade insatser som kan ge effekt för nyanlända och flerspråkiga elevers lärande.

1.7.1.3. Beskrivning av insatsen:

För att organisera och genomföra de planerade insatserna finns ett behov av samordning och ledning av arbetet. För detta krävs personalförstärkning i form av samordnare som har kunskap och erfarenhet av språkutveckling inom såväl förskola, grundskola som gymnasieskola. Samordnarens roll är att organisera, leda och strukturera arbetet enligt följande punkter:

- Organisera, planera samt följa upp och utvärdera insatser tillsammans med lokala teamet.

- Administrera insatserna t.ex. ekonomi och rapportering till Skolverket etc.
- Sammankalla och leda arbetet med processtödjarna inom de olika verksamhetsgrenarna - förskola, grundskola och gymnasieskola.
- Stötta verksamheterna inom bildningsförvaltningen i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt riktat särskilt till nyanlända och flerspråkiga barn och elever.
- Säkerställa implementering av och uppföljning av användandet av språkliga stödfunktioner och stödverktyg.
- Omvärldsbevakning för att hålla arbetet i fas med t.ex. ny lagstiftning, aktuell forskning och goda, vetenskapligt förankrade, exempel från andra kommuner kopplat till nyanländas lärande och flerspråkighet.
- Bygga upp, organisera och implementera en digital utbildningsmodul.
- Tillsammans med processtödjarna bygga vidare på och förstärka kompetenshöjningen som den digitala utbildningsmodulen förväntas ge, genom planering av kollegialt lärande i form av lokala workshops, nätverksträffar med mera.
- Samverkansroll mellan verksamheterna, t.ex. att nyanlända och flerspråkiga finns med vid överlämningar mellan de olika stadierna.
- Stödja och leda intern kompetensutveckling, kollegialt lärande, tillsammans med processtödjare och kommunens förstelärare.
- Ta fram en plan för hur insatserna ska kommuniceras inom verksamheten.
- Under projektperioden återkoppla uppföljningar och utvärderingar av genomförda insatser på olika nivåer såsom politiker i bildningsnämnden, ledningsgruppen inom bildningsförvaltningen, rektorsgrupper och i samverkansföretag av olika slag.

Kostnad:

100%- tjänst som samordnare under 5 terminer =1 625 000 kr

Totalkostnad: 1 625 000 kr

1.7.1.4 Målgrupp och deltagare

Såväl skolledare, pedagoger och elever omfattas av samordnarens uppdrag.

Antal deltagare: 1 stycken 100%-tjänst.

1.7.1.5 Ansvar

Lokala teamet bestående av utbildningschef grundskola, grundsärskola och modersmålsenheten, kvalitets- och myndighetschef samt rektor Pilevallskolan/enhetschef för skolintroduktionen. Det lokala teamet ansvarar för att samordnare får förutsättningar att utföra uppdraget. Samordnare tillsammans med processtödjare och förstelärare ansvarar för att planerade aktiviteter genomförs.

1.7.1.6. Delaktighet

Under projektperioden ska regelbundna diskussioner föras på alla nivåer för att skapa en samsyn om dels vad mål och resultat innebär i det dagliga arbetet och dels hur detta synliggörs i det fortlöpande systematiska kvalitetsarbetet.

För att uppnå uppsatta effekter och mål inom området "Styrning och utveckling av verksamheten" kommer det lokala teamet att verka som en styrgrupp som regelbundet kommer att träffa samordnare och processtödjare en gång i månaden. Samordnaren har, tillsammans med processtödjarna, en övergripande uppgift i att göra all undervisande personal inom bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun delaktig genom kollegialt lärande, föreläsningsinsatser och handledning.

1.7.1.7. Uppföljning och utvärdering

Samordnaren följer kontinuerligt upp insatserna med processtödjarna varannan vecka. Lokala teamet följer genom samordnaren upp arbetet en gång per månad. Samtliga insatser följs upp och utvärderas i Trelleborgs kommuns årliga SKA-rapport, i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

1.7.2. Utbildning av kommunens förstelärare i systematiskt kvalitetsarbete, analys, kollegialt lärande och ledarskap i samarbete med Linnéuniversitetet

1.7.2.1. Mål:

- Det fortlöpande arbetet med uppföljningar och utvärderingar bidrar till att utveckla och tydliggöra nyanlända och flerspråkiga barn/elevs utveckling mot målen som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. (*Skollag (2010-800) 2 kap 8§*)
- Bildningsförvaltningens arbete följs upp systematiskt och bär långsiktigt. (*Skollag (2010-800) 4 kap 3-4§*)
- En ökad samsyn i gruppen kring det systematiska kvalitetsarbetets innehåll, struktur och begrepp. (*Skollag (2010-800) 4 kap 3-4§*)

1.7.2.2. Förväntade effekter:

- Att bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun får bättre analyser i det systematiska kvalitetsarbetet och därmed kan följa de nyanlända elevernas kunskapsutveckling på ett tydligare och bättre sätt.
- Att förstelärare inom bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun ökar kompetensen att leda ett kollegialt lärande som ger möjligheter till erfarenhetsutbyte och samsyn inom bildningsförvaltningen avseende språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket möjliggör en högre kunskapsutveckling för våra nyanlända och flerspråkiga elever.
- Att deltagarna får kompetensen att leda utan att vara ledare.
- Att deltagarna får trygghet i att leda grupper.
- Att deltagarna får kunskaper i att leda utvecklingsprocesser.
- Att deltagarna får en god feedback-kompetens.

1.7.2.3. Beskrivning av insatsen:

Förstelärarna inom bildningsförvaltningen, ca 60 stycken, har genomgått en rekryteringsprocess i fyra steg. Först har en intern annons gått ut. De lärare som vill söka till försteläraryupdraget har fått fylla i en ansökan där de skattat sig själva inom fyra olika områden: ledarskap, kollegialt lärande, erfarenhet av att undervisa utmanande elevgrupper samt kompetensutveckling på högskolenivå. Därefter får deras respektive rektor göra en skattning inom samma fyra områden och ge en rekommendation om de anser att läraren ska gå vidare i processen. Sedan görs ett första urval. De lärare som är kvar i processen efter urvalet får ett observationsbesök av två skolledare från andra skolor. Under observationen förs anteckningar utifrån delar av Skolinspektionens observationsprotokoll. Utifrån bedömningarna görs ytterligare ett urval.

Slutligen får de lärare som är kvar i processen delta i ett pedagogiskt samtal med övriga sökande med fyra observatörer närvarande. Fokus i observationen är hur väl man håller sig till utvalt ämne, ser till att övriga deltagare får möjlighet att delta i samtalet samt hur man driver diskussionen framåt. De lärare som erbjuds ett förstelärarskap får initialt ett ettårigt förordnande, därefter görs en ny självskattning och en skattning av ansvarig rektor innan förstelärartjänsten blir tillsvidare. De förstelärare som finns idag i Trelleborgs kommun har goda förutsättningar för att bidra till goda analyser i det systematiska kvalitetsarbetet.

Trelleborgs kommun har fyra fritidshemsutvecklare som har 10% av sin tjänst avsatt för att driva fritidshemmens utveckling på en övergripande nivå. Fritidshemsutvecklarna har tillsatts efter egen ansökan och bedömning av ansvarig rektor. Fritidshemsutvecklarna arbetar med att ta fram underlag genom t.ex. observationer och enkäter för att bildningsförvaltningen ska möjliggöra likvärdighet mellan de olika fritidshemmen, håller i nätverk för fritidspedagoger/lärare i fritidshem samt ansvarar för kommunövergripande utbildningsinsatser för personal på fritidshemmen 1-2 gånger per år.

I nulägesanalysen kan vi se att Trelleborgs kommun har en svag uppföljning på huvudmannanivå av nyanländas kunskapsutveckling. Vi har ett behov av att höja vår kompetens inom skolans verksamhet avseende framtagande av analysunderlag samt analysförmåga. Vi behöver stärka det systematiska kvalitetsarbetet ute i våra verksamheter. Genom att stärka förstelärarnas och fritidshemsutvecklarnas kompetens inom analys, systematiskt kvalitetsarbete och handledning inom det kollegiala lärandet kan vi öka uppföljningen och utveckla den effektiva undervisningen.

Insatsen kommer att innefatta fyra träffar, under ht 20 - vt 21, där två av träffarna har ett direkt ledarskapsfokus och de andra två har ett analys- och kollegialt lärandefokus. Varje träff är under en heldag, ca 8.30-16:30. Träffarna kommer att innehålla föreläsningar, seminarier och planering för aktiviteter mellan träffarna. Deltagarna genomför praxisnära uppgifter, med sammanhållande karaktär, mellan varje utbildningsträff.

Tillfälle 1: Ledarskap

Första träffen handlar om ledarskapets komplexitet, om vikten av att hitta sitt eget ledarskap kopplat till forskning och ska ses som inspirationstillfälle för att "staka ut" den egna vägen till sitt eget bästa ledarskap under rubriceringen "Min teori". Innehållet bygger på Gunnar Handals, professor Oslo universitet, forskning och tankar om att "Alla har en praxisteori" och Donald Schöns, filosof Harvard US, forskning och tankar om "Att utveckla vetandet genom reflektion" liksom Mikael Alexanderssons, professor Göteborgs universitet, tankar om att "Först när man har en egen praxisteori kan man på riktigt utvecklas till en reflekterande praktiker".

Träffen innehåller föreläsningar och inspiration för kommande träffar och den egna utvecklingen. Tillfället kommer att innehålla diskussioner om hur man löser och genomför vardagens ledarskaps- eller utvecklingstankar, praktiska tillkortakommanden och även förtjänster och lyckade handlingar.

Tillfälle 2: *Analys*

Huvudfokus för den andra träffen är analys, ett robust verktyg för framgångsrikt skolarbete. Jan Håkanssons föreläser kring "**Utmärkt ledarskap...**" med utgångspunkt i hans och Daniel Sundberg, professor vid Linnéuniversitetet, forskning. Deras bok "Utmärkt ledarskap-forskning om att leda för elevers måluppfyllelse" skall användas som utgångspunkt. Seminarier och uppföljning sker under träffen, med koppling till Jan Håkanssons bok "Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem" och Kap. 5 Analys, sidorna 106-127.

Tillfälle 3: *Kollegialt lärande och kommunikation*

Det kollegiala lärande bygger i grunden på Vygotskys tankar om att "människan utvecklas i samspel". Kollegiala lärande får dock inte ses som "bara" samverkan i allmänhet utan mer på ett genomtänkt, planerat och systematiskt sätt i att se utveckling i samspel och lärande. Här kan begreppet skolkultur vara viktigt liksom sättet att se på sig själv som medarbetare och därmed ha fördjupad förståelse för självförtroende och inte minst självkänsla. Föreläsare i ämnet är tänkt Carl Henrik Adolfsson, forskare vid Linnéuniversitetet och efterfrågad kompetens i ämnet och som även samarbetar med Jan Håkansson i ett forskningsprojekt inom Malmö kommun med skolutveckling sedan några år tillbaka.

Tillfälle 4: *Ledarskap*

Sammanfattning av ledarskapets kärna samt diskussioner/workshops/presentationer om det egna ledarskapet och hur man uppfattat kursens/projektets innehåll och tankar som grund för egen utveckling. Deltagarna redovisar sina egna tankar och reflektioner i olika seminariegrupper enligt överenskommelse med skolledningen och de själva under rubriken: "Mitt bästa ledarskap/Min ledarskapsteori" med koppling till forskning och vetenskap" och i sin tur kopplad till skollagens intentioner om kravet på vetenskaplighet och beprövad erfarenhet.

Föreläsningar av forskare vid Linnéuniversitetet och externa forskare ev. Sven Persson, professor Malmö universitet planeras. Seminarium kring dagens föreläsningar genomförs.

Kostnad:

Kurs och föreläsningskostnader = 350 000 kr

Lokalkostnader = 0 kr

Vikariekostnader = 0 kr

Totalkostnad: 350 000 kr

1.7.2.4 Målgrupp och deltagare

Målgruppen är de tjänstepersoner som i sin arbetsbeskrivning har i uppgift att leda det kollegiala lärandet.

Deltagare:

Kommunens förstelärare, 60 st

Kommunens fritidshemsutvecklare, 4 st

Processtödare, 3 st

Samordnare av utvecklingsinsatserna för nyanlända och flerspråkiga elevers lärande, 1 st

1.7.2.5 Ansvar

Utbildningsinsatsen planeras av lokala teamet i samråd med Linnéuniversitetet.

Utbildningsinsatsen genomförs av Linnéuniversitetet.

1.7.2.6. Delaktighet

Framtagandet av insatsen utgår från den nulägesanalys som togs fram av det lokala teamet baserat på underlagen från två workshops där representanter för samtliga verksamheter deltog såsom lärare, specialpedagoger, skolläda, SYV, chefen för modersmålsenheten och politiker. Bildningsförvaltningen i Trelleborg kommuns skolläda har i diskussioner med förvaltningen identifierat kommunens utvecklingsområden för att få ett tydligt, effektivt och systematiskt kvalitetsarbete som är väl förankrat ute i verksamheten.

Förstelärarna har fått vara med och påverkat innehåll och tidsram.

1.7.2.7. Uppföljning och utvärdering

Deltagarna kommer att utvärdera utbildningsinsatsen tillsammans med Linnéuniversitetet under insatsens gång.

Insatsen följs upp och utvärderas av det lokala teamet och samordnare en gång i månaden under insatsens period, i Trelleborgs kommuns SKA-rapport och i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

1.7.3. Förstärkt kompetens avseende uppföljning och analys i det systematiska kvalitetsarbetet

1.7.3.1. Mål:

- Det fortlöpande arbetet med uppföljningar och utvärderingar bidrar att utveckla och tydliggöra nyanlända och flerspråkiga barn/elevs utveckling mot målen som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. (*Skollag (2010-800) 2 kap 8§*)
- Bildningsförvaltningens arbete följs upp systematiskt och bär långsiktigt. (*Skollag (2010-800) 4 kap 3-4§*)
- En ökad samsyn i gruppen kring det systematiska kvalitetsarbetets innehåll, struktur och begrepp. (*Skollag (2010-800) 4 kap 3-4§*)
- Att utveckla Trelleborgs kommuns arbete med att stärka nyanländas och flerspråkiga elevs lärande genom att ta del av beprövad erfarenhet (*Skollagen (2010:800) 1 kap 5§*)
- Att stärka bildningsförvaltningens förmåga att följa upp nyanlända och flerspråkiga elevs kunskapsutveckling. (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§*)

1.7.3.2. Förväntade effekter:

- Att bildningsförvaltningen får fler medarbetare inom förskolan med en ökad kompetens i metoden observationsteknik och analys av undervisningen som leder till ett bättre systematiskt kvalitetsarbete där nyanländas lärande kan följas upp och utvecklas.
- Att bildningsförvaltningen ökar kompetensen inom verksamheten förskola avseende analysförmåga och förmåga att ge feedback som leder till ett bättre systematiskt kvalitetsarbete där nyanländas lärande kan följas upp och utvecklas.
- Att insatsen ger ökad kompetens för lokala teamets medlemmar, samordnare och processtödjare, vilket i förlängningen leder till bättre språk- och kunskapsutveckling bland nyanlända och flerspråkiga barn/elever och därmed högre måluppfyllelse.
- Att insatsen ger ökad kompetens för deltagare inom lokala teamet och specialistgruppen, vilket i förlängningen leder till återkommande och bättre och mer precisa genomförda analyser och uppföljningar för att följa nyanländas språk- och kunskapsutveckling inom bildningsförvaltningen.
- Kollegialt lärande mellan kommuner.

1.7.3.3. Beskrivning av insatsen:

Observations- och analysutbildning för förskolans skolledare i samarbete med Malmö Universitet, RUC.

I nulägesanalysen kan det utläsas att bildningsförvaltningen Trelleborgs kommun har en svag uppföljning på huvudmannanivå av nyanländas kunskapsutveckling. Vi har ett behov av att höja vår kompetens inom förskolans verksamhet avseende observationer, framtagande av analysunderlag samt analysförmåga. Ett av våra prioriterade utvecklingsområden i vårt systematiska kvalitetsområde är högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat. Inom detta område kommer vi att lägga särskilt fokus på våra nyanlända och flerspråkiga elevers lärande.

För att kunna utveckla förskolans verksamhet och undervisning för att möta vårt prioriterade mål, så behöver vi en insats avseende framtagande av analysunderlag och analysförmåga.

I framtagen utbildning för förskolans skolledare kommer metoden observationsteknik och dess tillförlitlighet åskådliggöras och diskuteras. Målgruppen erbjuds möjlighet till att observera och analysera vid verksamhetsbesök, för att i nästa steg kunna hålla en tydlig struktur vid samtal och feedback till medarbetarna. Utbildningstillfällena, 5 x 3 h, bygger på föreläsningar och workshops. Deltagarna genomför praxisnära uppgifter mellan varje utbildningsträff. De praxisnära uppgifterna kommer att ha fokus på normkritiskt förhållningssätt och nyanländas barns lärande. Syftet med utbildningen är att målgruppen erbjuds möjlighet att utveckla ett gemensamt förhållningssätt vid besök i förskoleverksamheten som motsvarar skolans klassrumsbesök.

Tillfälle 1: Personlighetspsykologi och intrapersonell kommunikation. Praxis-nära uppgift till nästa gång.

Tillfälle 2: Interpersonell kommunikation. Praxis-nära uppgift.

Tillfälle 3: Observation som metod- identifikation av aspekter och begrepp i olika verksamhetssituationer. Praxis-nära uppgift.

Tillfälle 4: Analys och återkopplingssamtal till förskolläraren - kollegialt lärande. Praxis-nära uppgift.

Tillfälle 5: Uppföljning och sammanfattning - Vad har vi lärt oss? Hur har jag kunnat arbeta med/påverka förskollärare i en ny riktning? Vad har jag och förskollärarna förändrat i våra beteenden? Nästa steg?

Genom att få möjlighet att möta en annan kommuns arbete avseende utvecklingsarbete för att nyanlända och flerspråkiga elevers språk- och kunskapsutveckling, får deltagarna ta del av inspiration och goda exempel samt en möjlighet att utvärdera Trelleborgs kommuns arbete i relation till en annan kommun när det gäller nyanlända och flerspråkiga elevers kunskapsutveckling. Deltagarna ska få kunskap kring hur andra kommuner följer upp nyanländas lärande i det systematiska kvalitetsarbetet på en kommunövergripande nivå. I dagsläget görs en översyn i samråd med Skolverkets representanter för att ta fram lämplig kommun.

Kostnad:

Kurs- och föreläsningsekostnader = 200 000 kr

Lokalkostnader = 0 kr

Vikariekostnader = 0 kr

Reskostnad 7 personer x 3000 kr = 21 000 kr

Logikostnad: 7 personer x 1500 kr/natt(2 nätter) = 21 000 kr

Totalkostnad: 242 000 kr.

1.7.3.4 Målgrupp och deltagare

Målgruppen för insatsen är förskolans skolläda, rektorer och bitr. rektorer samt de tjänstepersoner som leder det kollegiala lärandet och utvecklingsarbetet av nyanländas och flerspråkiga barns och elevers lärande och de tjänstepersoner som ansvarar för uppföljning av nyanländas lärande på en kommunövergripande nivå.

Indirekta målgrupper är förskolans pedagoger och förskolebarnen. Insatsen är tänkt att öka skolläda, kompetens för att kunna utveckla pedagogerna och verksamheten för att ge en effektivare undervisning för barnen utifrån språk- och kunskapsutvecklande perspektiv.

Deltagare: skolläda inom förskolan 30 st, Lokala teamet 3 st, Samordnare 1 st, Processstödare 3 st

1.7.3.5 Ansvar

Utbildningen planeras av Lokala teamet och utbildningschefen för förskolan i samråd med Malmö Universitet, RUC.

Utbildningsinsatsen genomförs av RUC.

Det lokala teamet ansvarar för genomförandet av studiebesöket. Samtliga deltagare ansvarar för att erfarenheterna av besöket omsätts i relation till Trelleborgs egna arbete inom insatsen avseende nyanlända och flerspråkiga elevers kunskapsutveckling.

1.7.3.6. Delaktighet

Förskolans skolläda har i det kollegiala lärandet kring det systematiska kvalitetsarbetet identifierat ett behov av att höja sin kompetens inom förskolans verksamhet avseende observationer, framtagande av analysunderlag samt analysförmåga.

För att öka likvärdigheten mellan de olika enheternas systematiska kvalitetsarbete avseende nyanlända elever språk och kunskapsutveckling kommer förskolans skolläda, grupp att vara delaktig i den kompetenshöjande utbildningen inom observation- och analyskompetens.

Det lokala teamet har i diskussioner med processledare från Skolverket varit delaktigt i vilka områden som ska studeras vid ett studiebesök.

1.7.3.7. Uppföljning och utvärdering

Skolläda, inom förskolan kommer att utvärdera utbildningsinsatsen tillsammans med Malmö Universitet, RUC, under insatsens gång.

Utbildningen följs upp och utvärderas av det lokala teamet och samordnare en gång i månaden under insatsens period, i Trelleborgs kommuns SKA-rapport och i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

Deltagande tjänstepersoner utvärderar studiebesöket efter genomförande. Insatsen följs upp och utvärderas i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

1.7.4. Deltagande nätverksträffar Lokala teamet och samordnare

1.7.4.1. Mål:

- Att stärka bildningsförvaltningens förmåga att följa upp nyanlända och flerspråkiga elevers kunskapsutveckling.

1.7.4.2. Förväntade effekter:

- Att insatsen ger ökad kompetens för lokala teamet och samordnare vilket i förlängningen leder till bättre språk- och kunskapsutveckling bland nyanlända och flerspråkiga barn/elever och därmed högre måluppfyllelse.
- Att insatsen ger ökad kompetens för det lokala teamet och samordnare vilket i förlängningen leder till återkommande och bättre genomförda analyser och uppföljningar för att följa nyanländas språk- och kunskapsutveckling inom bildningsförvaltningen.
- Kollegialt lärande mellan kommuner avseende nyanländas och flerspråkiga elevers lärande.

1.7.4.3. Beskrivning av insatsen:

För att organisera och genomföra de planerade insatserna finns ett behov av att samordning och ledning av arbetet. En del av ledningen av insatsen är att följa övriga kommuners arbete och samverka med Skolverkets specialister genom deltagande i nätverksträffar.

Deltagande i fyra nätverksträffar planeras under projektperioden, datum är ej fastställda vid skrivning av planen.

Kostnad:

Reskostnad 5 personer x 3000 kr x 3 tillfälle = 45 000 kr

Logikostnad: 5 personer x 1500 kr/natt(2 nätter) x 3 tillfälle = 45 000 kr

Totalkostnad: 90 000 kr

1.7.4.4. Målgrupp och deltagare

Målgruppen är de tjänstepersoner som leder det kollegiala lärandet och utvecklingsarbetet av nyanländas och flerspråkiga barns och elevers lärande och de tjänstepersoner som ansvarar för uppföljning av nyanländas lärande på en kommunövergripande nivå.

Deltagare Lokala teamet 3 st, Samordnare 1 st, Processstödare 1 st

1.7.4.5 Ansvar

Skolverket ansvarar för genomförandet av nätverksträffarna. Samtliga deltagare ansvarar för att erfarenheterna från nätverksträffarna omsätts i relation till Trelleborgs egna arbete inom insatsen avseende nyanlända och flerspråkiga elevers kunskapsutveckling.

1.7.4.6. Delaktighet

Det lokala teamet och samordnare delger verksamheterna relevant information via processtödjare och förstelärare/fritidshemsutvecklare.

1.7.4.7. Uppföljning och utvärdering

Deltagande tjänstepersoner utvärderar insatsen efter genomförande. Insatsen följs upp och utvärderas i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

2. Utvecklingsområde: Undervisning och lärande

2.1 Bakgrund till utvecklingsområdet

Inom utvecklingsområdet *Undervisning och lärande* har nulägesanalysen visat att bildningsförvaltningen Trelleborgs kommun behöver utöka sina kunskaper inom flerspråkighet, interkulturalitet och värdegrund. När det gäller språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt så finns kompetens inom kommunen men den är koncentrerad inom vissa professioner och inom vissa enheter och behöver därför breddas. Det är även tydligt att det inte upplevs som att det är allas ansvar inom verksamheterna att utveckla elevernas språk. Underlagen från de olika fokusgrupperna, som ligger till grund för den nulägesanalys bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun tagit fram efter två workshops under VT-20, lyfter fram att det ofta ses som svensklärare eller svenska som andraspråkslärares ansvar att utveckla nyanlända och flerspråkiga elevers ord- och begreppsomfång i det svenska språket. Många övriga ämneslärare, fritidshemspersonal och förskolepersonal inom kommunen saknar förståelse för andraspråksutveckling och strategier för att bidra till en sådan.

2.1.1 Flerspråksinläring, interkulturalitet och värdegrund

Det finns behov av kompetenshöjning vad gäller flerspråkighet, interkulturalitet och kunskaper om svenska som andraspråk. Det finns ingen tydlig gemensam bild inom bildningsförvaltningen av hur all personal i verksamheterna ska bidra till att flerspråkiga elever utvecklar sina språk- och ämneskunskaper. Det finns ett uttalat mål från förvaltningschefen, tillika skolchef, att likvärdigheten ska öka inom bildningsförvaltningens olika verksamheter och enheter.

Det finns förskolor och skolor i kommunen som har större erfarenhet av att undervisa flerspråkiga elever och därmed har kommit längre än andra i att utveckla arbetssätt kring mångkulturalitet och flerspråkighet. Det finns samtidigt förskolor och skolor med relativt få nyanlända barn och elever. Det finns dock flerspråkiga barn och elever på samtliga enheter. För att bättre ta tillvara på den erfarenhet och kompetens som redan finns behöver det tillskapas bättre förutsättningar för kommunövergripande kollegialt lärande kring frågor som rör språkutveckling och inkludering. Den individuella kompetensen hos samtlig skol-, fritidshems- och förskolepersonal behöver utvecklas och metodutveckling inom pedagogik behövs inom samtliga verksamheter - förskola, skola och gymnasieskola. Kunskaper om forskning och beprövad erfarenhet i frågor som rör nyanlända och flerspråkiga elever behöver utvecklas inom samtliga verksamheter och personalgrupper.

Behov finns av att utveckla normen att nyanlända och flerspråkiga elever är allas ansvar på samtliga enheter inom bildningsförvaltningen.

2.1.2. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Det finns behov av en kompetenshöjning i språkutvecklande arbetssätt för alla i personalen för att möta nyanlända och flerspråkiga barn och elever. Den individuella kompetensen hos samtlig

skol-, fritidshems- och förskolepersonal behöver utvecklas och metodutveckling inom pedagogik behövs inom samtliga verksamheter - förskola, skola och gymnasieskola. Det behövs en gemensam syn inom bildningsförvaltningen om vilka metoder vi ska använda, och dessa metoder behöver en tydlig förankring och implementering.

Det behövs vidare en kompetenshöjning för ämneslärare i att utveckla språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Språkutveckling är allas ansvar, vilket i nuläget inte är den gängse uppfattningen. Bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun behöver bli bättre på att synliggöra och bygga undervisningen på elevernas tidigare kunskaper och erfarenheter, samt bli bättre på att skapa förutsättningar för eleverna att använda sitt starkaste språk för att visa sina kunskaper. Flerspråkiga elever som inte har basfärdigheter i svenska kan utveckla ett vardagsrelaterat språk ganska snabbt, på ca 1-2 år. Det språk som behövs i skolan och som kräver ett stort ordförråd på svenska i kombination med en fungerande begreppsbyggnad på svenska tar betydligt längre tid. I de undersökningar som gjorts tar det mellan 3-8 år för eleverna att utveckla ett skolspråk⁷. Utan stöd på modersmålet riskerar elever att få svårt att klara en åldersmässig nivå i skolans olika ämnen. Elever har olika språkbakgrund och det starkaste skolspråket kan vara ofullständigt. Elever med ofullständig skolbakgrund kan till exempel ha bristfälliga lässtrategier vilket försvårar inläring. Äldre elever som börjar i högstadiet möter en högre grad av komplexitet i språket i undervisningen.

Kompetensnivån ser olika ut på förskolor och skolor. Där man har en högre andel nyanlända eller flerspråkiga barn/elever är kompetensen högre och mer spridd inom kollegiet. Det finns inga kompetenskartläggningar gjorda på kommunnivå vilket innebär att det kan finnas outnyttjade resurser att tillgå. Detta är något som bildningsförvaltningen har uppmärksammat och håller på att se över. Det saknas nätverk/kontaktytor för ett kollegialt lärande kring nyanlända/flerspråkiga barns och elevers förutsättningar och behov.

Förskolornas fokusområde på kommunnivå har tidigare varit språkutveckling. Varje rektor valde dock fokus utifrån sina förskolors behov, vilket innebär att nyanländas och flerspråkiga barns utveckling inte alltid funnits med i behovsanalysen. Inom skolan arbetar lärare inom svenska som andraspråk, modersmål och studiehandledning mer riktat med språkutvecklande arbete. Det blir ofta deras uppgift att utveckla de nyanlända elevernas språk. Ämneslärare använder sig inte i samma utsträckning av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Kompetensen i interkulturalitet är koncentrerad till de förskolor och skolor med högre andel nyanlända, till Skolinstruktionen på grundskola och Språkinstruktionsprogrammet på gymnasieskola samt till viss del inom modersmålsenheten.

På de olika grundskolorna i kommunen varierar antalet lärare med behörighet i svenska som andraspråk stort. De två lärare som arbetar på Skolinstruktionen på grundskolan är behöriga i svenska som andraspråk upp till åk 6. Skolinstruktionen är en enhet där nyanlända elever under sina första 8 veckor i svensk grundskola kartläggs enligt Skolverkets

⁷ <http://www.sprakenshus.se/content/test-p%C3%A5-svenska>

kartläggningsmaterial steg 1 och 2, samt i matematik och engelska steg 3, om tidigare skolerfarenhet finns hos eleven. Under de åtta veckorna sker, förutom kartläggningarna, en undervisning i bassvenska, samt träning av att använda Chromebooks och digitala tjänster såsom Inläsningstjänst. Efter de åtta veckorna går eleverna ut i sitt ordinarie sammanhang på den skola där eleverna har sin ordinarie skolplacering. Det är inte alla mottagande lärare som har behörighet i svenska som andraspråk, framförallt i de yngre årskurserna 1-6, där många skolor arbetar utifrån ett klassläraperspektiv.

Inom gymnasieskolans IM-program Språkintröduktion finns en hög kompetens avseende svenska som andraspråksinläring bland pedagogerna. Av fem lärare är tre stycken fullt behöriga i svenska som andraspråk upp till åk 9, en har även behörighet som omfattar gymnasieskola. Två lärare har ämneskompetens i svenska som andraspråk upp till åk 9 och gymnasieskola, men saknar lärarexamen. Dessa två lärare beräknas slutföra sin lärarexamen till sommaren. Alla har undervisat i svenska som andraspråk i minst 7 år eller längre. Det finns ett utvecklat samarbete mellan lärare och studiehandledare på IM-programmet Språkintröduktion.

Däremot lyfts det i workshoparna, som legat till grund för bildningsförvaltningens nulägesanalys, fram att situationen på de nationella programmen ser annorlunda ut. Enligt de lärare i svenska som andraspråk som undervisar enbart på nationella program har övriga lärare på de nationella programmen alltför låg förståelse avseende studiehandledningens betydelse och genomförande för att utveckla nyanländas och flerspråkiga elevers kunskapsutveckling. Studiehandledning ses inte som ett verktyg för högre måluppfyllelse på de nationella programmen i gymnasieskolan. Ämneslärare använder sig inte av språkutvecklande arbetsformer och det saknas kompetens avseende interkulturalitet i personalgruppen. I workshops kopplat till framtagandet av nulägesanalysen framkom exempel på detta. Det finns lärare inom både yrkesprogrammen och de högskoleförberedande programmen, t ex Naturvetenskapsprogrammet, som anser att det är bättre att en lärare som kan ämnet erbjuder 1 timmes handledning än att en studiehandledare ger den. En del lärare ser studiehandledarens uppdrag som att agera tolk och då anser ämneslärare att eleverna själva kan översätta orden istället.

Det var länge sedan Trelleborgs kommun hade övergripande satsningar på språk- och kunskapsutvecklande arbete. Satsningar inom grundskolan har gjorts på Skolverkets kollegiala utbildning Läsllyftet och andra kompetenshöjande insatser inom området interkulturalitet, hedersrelaterad problematik, osv. Eftersom flera lärare har bytt arbetsplats sedan denna satsning gjordes, så har kommunen tappat i kompetens inom detta område. De som tidigare har fått kompetenshöjande insatser inom språk- och kunskapsutvecklande arbete behöver repetition. Inom bildningsförvaltningen finns inget centralt stöd för verksamheterna i att utveckla ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt på de olika enheterna.

2.2 Mål

Högre måluppfyllelse för alla barn/elever, särskilt i områden/ämnen där kunskaper i det svenska språket är avgörande

- Utifrån att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov genom att alla pedagoger, oavsett ämne, har kunskap och kompetens om nyanlända elevers lärande utifrån ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Lgr 11, kap 1 Likvärdig utbildning*)
- Genom att läraren ska, bland annat, organisera och genomföra arbetet så att eleven får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling. Insatserna ska innebära att kompetensen hos pedagogerna ska öka i att kunna undervisa med väl avvägda metoder utifrån elevernas förkunskaper och behov. (*Skollagen (2010:800) 3 kap 2§, Lgr 11 kap 2.2 Kunskaper*)
- Genom att det kollegiala lärandet och kompetensen i att föra diskussioner kring hur en inkluderande och likvärdig lärmiljö utformas för nyanlända och flerspråkiga elever. Insatserna ska skapa förutsättningar för att skapa en likvärdig utbildning där undervisningen "anpassas till varje elevs förutsättningar och behov", samt att "alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande". (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Lgr 11, kap 1-2*)

2.3 Förväntade effekter

Förbättrad inkludering av nyanlända och flerspråkiga elever genom att

- Alla pedagoger och skolledare oavsett skolform har ökad kunskap och kompetens om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Alla pedagoger oavsett skolform/ämne använder sig av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Alla pedagoger och skolledare oavsett skolform har ökad kunskap och kompetens om flerspråkighet.
- Alla skolledare och pedagoger identifierar och använder barn/elevs flerspråkighet som en tillgång i skolmiljön och undervisningen.
- Alla skolledare och pedagoger organiserar för en inkluderande lärmiljö anpassad för kulturella skillnader.
- Alla skolledare och pedagoger har kunskap om de digitala språkstödande verktyg som finns tillgängliga inom bildningsförvaltningen.
- Alla pedagoger, skolledare och barn/elever oavsett skolform har ökad kunskap och kompetens om interkulturalitet och en ökad förståelse för studiehandledarens roll i nyanlända och flerspråkiga elevers utveckling mot kunskapsmålen.

2.4. Ansvar

Lokala teamet bestående av utbildningschef grundskola, grundsärskola och modersmålsenheten, kvalitets- och myndighetschef samt rektor Pilevallskolan/enhetschef för skolintroduktionen. Teamet ansvarar för att samordnare och processtödjare får förutsättningar att utföra sitt uppdrag. Samordnare och processtödjare ansvarar för att planerade insatser genomförs enligt planen. Förstelärare och fritidshemsutvecklare ansvarar tillsammans med samordnare och processtödjare för implementering och genomförande av insatserna på de olika enheterna inom bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun.

2.5 Delaktighet

Det lokala teamet inom bildningsförvaltningen har sedan samarbetet med Skolverket inleddes bestått av utbildningschef grundskola, grundsärskola och modersmålsenheten, kvalitets- och myndighetschef samt rektor Pilevallskolan tillika enhetschef för skolintroduktionen. Politiker har deltagit vid bland annat uppstartsmöten, nätverksmöten och workshops. Samtliga rektorer, biträdande rektorer, modersmålsenheten, pedagoger samt studie- och yrkesvägledare har tillsammans med teamet deltagit i workshops kring nulägesanalys samt framtagande och prioritering av utvecklingsinsatser. En samordnare projektanställs i augusti 2020. I det fortsatta arbetet ska regelbundna diskussioner föras på alla nivåer för att skapa en samsyn om vad mål och resultat innebär i det dagliga arbetet och hur detta syns i det fortlöpande systematiska kvalitetsarbetet när det gäller nyanlända och flerspråkiga barn och elever.

2.6 Uppföljning och utvärdering

Lokala teamet följer genom samordnaren upp arbetet en gång per månad. Samtliga insatser följs upp och utvärderas, av samordnare och processtödjare, i kommunens SKA-rapport och följs upp och utvärderas i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket. Efter projektperiodens slut kommer uppföljning av insatserna att göras utifrån framtagna metoder under projektets gång och kontinuerligt redovisas i det systematiska kvalitetsarbetet.

2.7 Insatser inom ramen för utvecklingsområdet

2.7.1. Kollegialt lärande avseende interkulturalitet, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och digitala språkliga stödverktyg

2.7.1.1. Mål:

Ökad och högre måluppfyllelse för alla barn/elever, särskilt i områden/ämnen där kunskaper i det svenska språket är avgörande

- Utifrån att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov genom att alla pedagoger, oavsett ämne, har kunskap och kompetens om nyanlända elevers lärande utifrån ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Lgr 11, kap 1 Likvärdig utbildning*)
- Genom att läraren ska, bland annat, organisera och genomföra arbetet så att eleven får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling. Insatserna ska innebära att kompetensen hos pedagogerna ska öka i att kunna undervisa med väl avvägda metoder utifrån elevernas förkunskaper och behov. (*Skollagen (2010:800) 3 kap 2§, Lgr 11 kap 2.2 Kunskaper*)
- Genom att lärares förståelse av hur de digitala språkverktygen möjliggör förutsättningar för att skapa en likvärdig utbildning där undervisningen "anpassas till varje elevs förutsättningar och behov", samt att "alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande". (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Lgr 11, kap 1-2*)

2.7.1.2. Förväntade effekter:

Förbättrad inkludering av nyanlända och flerspråkiga elever genom att

- Stimulera och förstärka nyanlända elevers språk- och kunskapsutveckling via ökad tillgänglighet av adekvata språkutvecklande undervisningsmaterial för nyanlända och flerspråkiga elever.
- Alla pedagoger och skolledare oavsett skolform har ökad kunskap och kompetens om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Alla pedagoger, skolledare och barn/elever oavsett skolform har ökad kunskap och kompetens om interkulturalitet.
- Alla skolledare och pedagoger har kunskap om de digitala språkstödjande verktyg som finns tillgängliga inom bildningsförvaltningen.
- Alla skolledare och pedagoger identifierar och använder barn/elevers flerspråkighet som en tillgång i skolmiljön och undervisningen.
- Alla skolledare och pedagoger organiserar för en inkluderande lärmiljö anpassad för kulturella skillnader.

- Alla berörda pedagoger har kunskap om och nyttjar de digitala språkstödjande verktyg som finns tillgängliga inom bildningsförvaltningen.
- Säkerställa att de språkutvecklande digitala verktygen används genom att implementera dem på ett tydligt och strukturerat sätt genom processtödjarnas och fritidshemsutvecklarnas utbildning av och handledning till lärare på förskolor och skolor samt skolbibliotekarier.

2.7.1.3. Beskrivning av insatsen:

Processtödjare tillsätts med 3 x 20%-tjänster för att i samarbetet med samordnaren skapa förutsättningar för och genomförande av ett kollegialt lärande inom bildningsförvaltningens olika verksamheter. Processtödjarna utses utifrån sin kompetens inom utvecklingsområdet *Nyanlända barns och elevers språk- och kunskapsutveckling* och sin kompetens i att driva förändringsprocesser. En processtödjare är tänkt att ha sin bakgrund i förskola, en i grundskola och den tredje i gymnasieskola, för att bidra med sin verksamhetskunskap i planering och genomförande av insatser. Mandatet att driva förändringsarbetet inom respektive verksamhetsgren bedömer vi förstärks genom processtödjarens förankring inom samma verksamhetsgren som berörda pedagogers - förskola, grundskola och gymnasieskola.

Processtödjare har, tillsammans med samordnare, i uppdrag att under HT-20 ta fram en digital utbildningsmodul om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för nyanlända och flerspråkiga elever och interkulturalitet. Genom skapandet av digitala moduler möjliggörs en tillgänglig, likvärdig och varaktig kompetensutveckling för personal inom bildningsförvaltningens olika verksamheter – förskola, grundskola, gymnasieskola, fritidshem och modersmålsenhet. Genom digitalisering möjliggörs att samtlig berörd personal kan utvidga sin egen kompetens under avsatt enskild utvecklingstid. Samtliga enheter möjliggör genomförandet på sin egen enhet inom tidsramen VT-21 – HT-22, då skollära och pedagogernas egen inläring samspelar med kollegialt lärande genom att tid avsätts på APT, kompetensutvecklingsdagar, arbetslagstid för gemensamma diskussioner utifrån det inlästa materialet. Processledare handleder förstelärare och fritidshemsutvecklare, vid tre tillfällen per termin á 3 h, som i sin tur leder det kollegiala lärandet genom diskussioner i ovanstående sammanhang. Framtagandet av de digitala modulerna innebär också att nyanställda pedagoger inom Trelleborgs kommun kan ta del av underlaget, oavsett när de anställs, som en del av introduktionen att arbeta i Trelleborgs kommun.

Processtödjare och fritidshemsutvecklare har i uppdrag att implementera användningen av Studi.se samt Polyglutt i de olika verksamheterna. I ett första steg ges kunskapen om de digitala verktygen via de digitala kompetensutvecklingsmodulerna. Processtödjarna och fritidshemsutvecklarna kommer att genomföra workshops på samtliga enheter under en kompetensutvecklingsdag per läsår för samtliga enheter för att möjliggöra att samtlig berörd personal får en konkret och tydlig genomgång av programmen och dess användningsområden och en praktisk erfarenhet av att använda de digitala verktygen Studi.se och Polyglutt. Processtödjare ansvarar vidare för att implementera de digitala verktygen hos skolbibliotekarierna för att de ska ha kunskap och förståelse för programmen när de träffar lärare för planering av gemensamma projekt.

Studi.se är utvecklat av Studi som är en idéburen organisation. Genom Språkprojektet och med

forskning som stöd arbetar Studi för att forma ett hållbart, inspirerande och inkluderande lärande. Studi driver forsknings- och utvecklingsprojektet Språkprojektet tillsammans med fler än 70 svenska kommuner, Vinnova och forskare vid Stockholms, Lunds och Göteborgs universitet samt med Turun Yliopisto. Studi.se⁸ är ett digitalt språkutvecklande verktyg som riktar sig till nyanlända elever. Animerade filmerna är framtagna för att möjliggöra att komplicerade sammanhang förklaras roligt, enkelt och pedagogiskt med hjälp av tydliga exempel och vardagssituationer. Både ljud och undertexter finns på flera olika språk. Kombinationen av ljud, bild, sammanhang och text gör att eleverna lättare kan ta till sig och förstå. Till varje ämnesfilm finns ett quiz i tre svårighetsgrader. Frågorna sporrar eleverna att på ett lekfullt sätt nå kunskapsmålen, samtidigt som de stimulerar till självständigt lärande. Tillgängliga språk i dagsläget är svenska, finska, engelska, arabiska, somaliska, dari och tigriska. Arbeta pågår för att komplettera med språken thailändska, polska, tyska, franska och spanska.

Polyglutt⁹ är ett verktyg som Inläsningstjänst erbjuder som innebär att eleverna digitalt får tillgång till inlästa böcker på svenska och andra språk. Får man lyssna på böcker ökar chansen att bli en god läsare. Att få med språkmelodi, uttryck och känsla i berättelsen gör det lättare att ta till sig ett språk. Eleverna får tillgång till böcker med ljud, bild och text anpassade för F-6, en del titlar på flera språk. Det ger till exempel möjlighet att för eleven att arbeta med samma bok på svenska och sitt modersmål samtidigt. Det möjliggör också för nyanlända elever att kunna dela läsupplevelsen med sina svenskspråkiga klasskamrater i boksamtal och läsförståelsesammanhang.

Processtödjare deltar i planering och uppföljning, tillsammans med förstelärare från modersmålsenheten, av kompetensutbildning avseende studiehandledning på modersmålet för lärare på nationella program på gymnasieskolan.

Kostnad:

3 x 20% tjänst för processtödjare under projektperioden (5 terminer) 3 x 325 000 = 975 000 kr
Studi = 750 000 kr (kommunen står för 50% av den totala kostnaden på 1 500 000 kr/2,5 år)
samt

Polyglutt (kommunen står för 50% av den totala kostnaden på 500 000 kr/2,5 år) = 250 000 kr.
Totalt: 1 975 000 kr

2.7.1.4 Målgrupp och deltagare

Målgruppen är eleverna som genom en ökad kunskap hos skollära och pedagoger får en bättre undervisning och därmed bättre kunskaper genom pedagogernas språkutvecklande arbetssätt.

Deltagare: samordnare, processledare, förstelärare, fritidshemsutvecklare, skollära och pedagoger.

⁸ <https://www.studi.se/>

⁹ <https://www.inlasningstjanst.se/tjanster-for-larare/polyglutt-skola/>

2.7.1.5 Ansvar

Lokala teamet ansvarar för att samordnare och processtödjare ges förutsättningar för framtagande av digitala moduler.

Lokala teamet och samordnare ansvarar för att processtödjare och fritidshemsutvecklare ges möjlighet att genomföra sitt uppdrag avseende implementering av digitala språkverktyg.

Processtödjare, förstelärare och fritidshemsutvecklare ansvarar för det kollegiala lärandet genom ledning av diskussioner och samtal på angivna tider.

Processtödjare och fritidshemsutvecklare ansvarar för implementering och stöd till verksamheterna avseende de språkutvecklande digitala verktygen.

Skolledare ansvarar för att tid avsätts för inläsning och kollegialt lärande.

Lärare på Skolintroduktion i grundskolan och lärare på Språkintröduktion i gymnasieskolan ansvarar för att nyanlända elever introduceras till och använder sig av de digitala språkutvecklande verktygen.

Lärare och skolbibliotekarier ansvarar för att de språkutvecklande digitala verktygen används vid planering av undervisningens upplägg.

Processtödjare ansvarar för att följa upp föreläsningarna kring interkulturalitet (se punkt 2.7.3) som ges vid tre tillfällen under VT-21 och ytterligare tre tillfällen VT-22 genom uppföljningsmöte som planeras in för respektive grupp under HT-21 och HT-22, där framtagna och genomförda aktiviteter utifrån föreläsningstillfällena följs upp och delas mellan deltagarna.

2.7.1.6. Delaktighet

Samtliga rektorer, biträdande rektorer, modersmålsenheten, pedagoger samt studie- och yrkesvägledare har tillsammans med teamet deltagit i workshops kring nulägesanalys samt framtagande och prioritering av utvecklingsinsatser.

2.7.1.7. Uppföljning och utvärdering

Det digitala modularbetet avslutas med att skolledare och pedagoger gör en utvärdering av det material de tagit del av. Insatsen följs upp kontinuerligt i de månatliga mötena med lokala teamet och samordnare. Insatsen med implementering och nyttjande av digitala språkverktyg följs upp genom att samordnare tillsammans med processtödjare och skolbibliotekarier följer den användarstatistik, som går att hämta ut från de digitala systemen. Denna statistik kommer att återrapporteras till det lokala teamet på de månatliga mötena med samordnaren för att se om insatsen ger effekt eller om arbetet med implementeringen måste intensifieras. Barn och elever kommer att tillfrågas i enkäter och/eller referensgrupper för att följa upp att upplevelsen av tillgängliga undervisningsmaterial finns och används. Insatserna följs upp och utvärderas, av samordnare i Trelleborgs kommuns SKA-rapport och i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

2.7.2 Samarbete med Ungas möjligheter

2.7.2.1. Mål:

- Eleverna ska få underlag för att välja fortsatt utbildning.
- Eleverna kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden.
- Eleverna har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv.
- Eleverna har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.
- Elevens studie- och yrkesval begränsas inte av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund. (*Lgr 11, 2.6*)

2.7.2.2. Förväntade effekter:

- Att nyanlända elever får förståelse för olika yrken i det svenska samhället.
- Att nyanlända elever får motivation i skolarbetet utifrån bilder av framtida yrkesmöjligheter.
- Att eleven blir medveten om olika valalternativ, såsom olika utbildningar och yrken (*Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Arbete med studie och yrkesvägledning*)
- Att eleven blir medveten om relationen mellan sig själv och valalternativen (*Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Arbete med studie och yrkesvägledning*)
- En långsiktig effekt är att se en bättre genomströmning av nyanlända elever på gymnasiet.

2.7.2.3. Beskrivning av insatsen:

Skolinspektionens har i sina granskningar sett brister i skolors och huvudmäns arbete med att planera och följa upp studie- och yrkesvägledningen. Skolorna arbetar heller inte aktivt för att motverka begränsningar i elevernas studie- och yrkesval utifrån kön, social eller kulturell bakgrund. Under sin skoltid behöver eleven utveckla kunskaper både om sig själv och om olika valalternativ. Eleven behöver också utveckla förmågan att väga samman personliga faktorer med valalternativen för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval¹⁰. SCB fann, i en

studie gjord 2012¹¹, att elever som gått på en grundskola med låg studie- och yrkesvägledartäthet löper en 20 procent högre risk att göra studieavbrott i gymnasieskolan.

Utifrån det studie- och yrkesvägledande ansvaret grundskolan har att inspirera och utveckla nyanlända elevers förståelse för den svenska arbetsmarknaden, kommer ett samarbete med organisationen *Ungas möjligheter*¹² att startas. Ungas Möjligheter är en ideell, politiskt obunden organisation som fungerar som en länk mellan skola och arbetsliv. Tillsammans med kommuner, företag och aktörer från det lokala näringslivet bidrar de med inspiration, insikter och ingångar för elever att hitta sin väg ut i arbetslivet.

Ungas Möjligheter är en ideell organisation som bygger broar mellan skola och arbetsliv där deras största drivkraft är att ungdomar ska känna framtidstro och framtidshopp. De vill bidra till att ungdomar känner sig rustade för framtiden, samtidigt som de vill skapa unika möjligheter för organisationer, branscher och företag att möta morgondagens arbetskraft. Eleverna får träffa yrkesverksamma personer från arbetslivet, får en ökad kunskap om arbetsmarknadens behov och tillgängliga utbildningar. Att få en större insikt i hur deras utbildning matchar dagens arbetsmarknad ger eleven en ökad motivation och känsla av meningsfullhet.

Ungas möjligheter erbjuder förmedling av förebilder, yrkesföreläsare och inspiratörer från arbetslivet till berörda elever.

Ungas Möjligheter har tre konkreta mål, att med yrkesföreläsare som förebilder ge ungdomar:

INSIKTER - förmedla kunskap

INSPIRATION - uppmuntran till lärande, entreprenörskap och egna initiativ

INGÅNGAR - ge ingångar till, och kontakter i arbetslivet

Insatsen är tänkt att genom framtidsdrömmar och -tro stärka nyanlända elevers motivation till språk- och kunskapsutveckling, Insatsen bygger på ett halvdagsbesök per termin på var och en av de fem grundskolor som har åk 7-9 samt på Språkintröktionsprogrammet i gymnasieskolan.

Kostnad:

5 terminer/ 1 besök per högstadigrundskola samt 1 besök gymnasieskola = 6 besök termin (HT20-HT22) x 25 000 kr = 125 000 kr

2.7.2.4 Målgrupp och deltagare

Nyanlända elever i åk 8 och 9 på grundskolan och på gymnasieskolan.

¹¹ <https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65ac01/1553965361681/pdf3143.pdf>

¹²

http://ungasmojligheter.se/?fbclid=IwAR1L2OMozn14ICwtmsmiVbDGZYQwOjfUm_LggN_zd2MWj0uz9xZc0JATwxo

Deltagare: Föreläsare från Ungas möjligheter samt nyanlända elever i åk 8,9 och gymnasieskolan.

2.7.2.5 Ansvar

Enhetschef för studie- och yrkesvägledningen ansvarar för att samordna träffar tillsammans med aktivitetsansvarig på Ungas möjligheter i samråd med de olika enheternas studie- och yrkesvägledare. Rektorer ansvarar för att tid för besök avsätts för eleverna.

2.7.2.6. Delaktighet

I Trelleborgs kommuns SKA-rapporter, från förskolor, grundskolor och gymnasieskola, har det framkommit en brist i samverkan mellan skola och näringsliv. I delaktighet med samtliga enheter har effektmålet *Samverkan förskola, skola och näringsliv* tagits fram.

2.7.2.7. Uppföljning och utvärdering

Insatsen följs upp och utvärderas, av samordnare och enhetschefen för studie- och yrkesvägledningen i slutet av varje termin, i kommunens SKA-rapport för läsåret 20/21 och i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket. Nyanländas elevers genomströmning på gymnasiet kommer att mätas i kommunens övergripande SKA-rapport.

2.7.3 Kompetensutveckling inom interkulturalitet och flerspråkighet

2.7.3.1. Mål:

Högre måluppfyllelse för alla barn/elever, särskilt i områden/ämnena där kunskaper i det svenska språket är avgörande

- Genom att läraren ska, bland annat, organisera och genomföra arbetet så att eleven får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling. Insatsen ska innebära att kompetensen hos pedagogerna ska öka i att kunna undervisa med väl avvägda metoder utifrån elevernas förkunskaper och behov. (*Skollagen (2010:800) 3 kap 2§, Lgr 11 kap 2.2 Kunskaper*)
- Genom att i det kollegiala lärandet föra diskussioner kring hur en inkluderande och likvärdig lärmiljö utformas för nyanlända och flerspråkiga elever. Insatsen ska skapa förutsättningar för att skapa en likvärdig utbildning där undervisningen "anpassas till varje elevs förutsättningar och behov". (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Lgr 11, kap 1-2*)

2.7.3.2. Förväntade effekter:

Stimulans och förstärkning av nyanlända elevers språk- och kunskapsutveckling genom att

- Deltagande pedagoger, oavsett skolform, har ökad kunskap och kompetens om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Deltagande pedagoger, oavsett skolform, har ökad kunskap och kompetens om interkulturalitet.
- Deltagande pedagoger organiserar för en inkluderande lärmiljö anpassad för kulturella skillnader.

2.7.3.3. Beskrivning av insatsen:

Insatsen ska öka kompetensen i att föra diskussioner kring hur en inkluderande och likvärdig lärmiljö utformas för nyanlända och flerspråkiga elever. Målet är att skapa en likvärdig utbildning där undervisningen "anpassas till varje elevs förutsättningar och behov", samt att "alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande". (Lgr 11, kap 1-2). Insatsen vänder sig främst till lärare och pedagoger som sedan tidigare har en erfarenhet av att arbeta i flerspråkiga klassrum och som vill vidga sin förståelse kring vilka förutsättningar som kan möjliggöra högre måluppfyllelse för eleverna samt få tips och idéer i ett kollegialt lärandesammanhang.

Insatsen består av föreläsningar och casediskussioner kring flerspråkighet och lärande lett av föreläsare från Språkens Hus¹³.

¹³ <http://www.sprakenshus.se/>

Vi planerar för tre halvdagar VT-21 och tre uppföljande halvdagar VT -22. Föreläsningarna anpassas för pedagoger i förskolan, pedagoger i grund- och gymnasieskola samt för specialpedagoger.

Flerspråkighet i förskolan

Föreläsning med casediskussioner som redogör för hur flerspråkig språkutveckling skiljer sig från enspråkig och olika typer av språklig socialisation. Förskolan kan bli en bro mellan hemmet och det svenska samhället genom att ge barnen möjlighet att möta det svenska sättet att socialisera barn språkligt. I föreläsningen får förskollärare också lära sig hur de relativt enkelt kan följa andraspråkutvecklingen och uppmärksamma när den går alltför långsamt. Också pragmatisk utveckling (språkets användning) tas upp.

Vid andra tillfället, VT-22 bygger föreläsningen på inkomna reflektioner och frågor från förskollärare som deltagit vid första föreläsningstillfället.

Flerspråkighet i skolan

Föreläsning med casediskussioner avseende att många barn lever i en mycket komplex språklig situation med brist på kompetenta andraspråkstalare utanför skolan. Skolan har stor betydelse för utvecklingen av barnens båda språk. För att kunna hjälpa barnen på bästa sätt behövs kunskaper om flerspråkig utveckling. Det behövs också kunskaper om olika kulturers syn på hur barn lär sig språk, inte minst vår egen. Även socialiseringen in i skriftspråket kan vara annorlunda, och barnen kan komma till skolan med mycket varierande förhållningssätt till skrift. Flerspråkiga elever får ofta sin första läsundervisning på ett språk de inte alltid behärskar.

Vid andra tillfället, VT-22 bygger föreläsningen på inkomna reflektioner och frågor från lärare som deltagit vid första föreläsningstillfället.

Flerspråkighet och språkstörning (specialpedagoger)

Föreläsning med casediskussioner avseende att många barn har idag både ett modersmål och ett andraspråk. De flesta barn tillägnar sig sitt andraspråk utan större problem, men inte alla. En möjlig orsak är att vissa barn har en språkstörning. En språkstörning påverkar utvecklingen av både barnets modersmål och andraspråk, och barnets båda språk måste därför bedömas. I föreläsningen redogörs för den flerspråkiga språkutvecklingen. Intervention (åtgärder) för flerspråkiga barn med språkstörning behandlas liksom vikten av att ta kulturella hänsyn, kulturella fallgropar, intervention på vilket/vilka språk.

Vid andra tillfället, VT-22 bygger föreläsningen på inkomna reflektioner och frågor från specialpedagoger/speciallärare som deltagit vid första föreläsningstillfället.

Kostnad:

3 föreläsningstillfällen x 2 Föreläsningskostnader = 100 000 kr

Lokalhyra = 6 x 7 500 kr = 45 000 kr

Vikariekostnader för förskollärare och lärare i grundskola och gymnasieskola = 55 000 kr

Totalt: 200 000 kr

2.7.3.4 Målgrupp och deltagare

Målgruppen är eleverna som genom en ökad kunskap hos pedagoger i förskola, grundskola och gymnasieskola får en bättre undervisning och därmed bättre kunskaper genom pedagogernas språkutvecklande arbetssätt.

Deltagare: samordnare 1 st, processtödjare 3 st, Förskollärare 30 st, lärare i grundskola 30 st och gymnasieskola, specialpedagoger/speciallärare 30 st. Totalt: 94 personer.

2.7.3.5 Ansvar

Samordnare ansvarar för att samverka med föreläsare från Språkens hus avseende upplägg av föreläsningarna.

2.7.3.6. Delaktighet

Samtliga rektorer, biträdande rektorer, modersmålsenheten, pedagoger samt studie- och yrkesvägledare har tillsammans med teamet deltagit i workshops kring nulägesanalys samt framtagande och prioritering av utvecklingsinsatser.

Inför tillfälle två ligger de deltagande pedagogerna reflektioner och frågor som grund för upplägget av den andra träffens innehåll.

2.7.3.7. Uppföljning och utvärdering

Insatsen följs upp av samordnare och processtödjare efter varje termin efter att mötestillfällena är genomföra och delger resultatet till det lokala teamet. Insatsen utvärderas, av samordnare och processtödjare i Trelleborgs kommuns SKA-rapport och i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

2.7.4. Kompetensutveckling för pedagoger F-6 ledd av Malmö universitet, RUC.

2.7.4.1. Mål:

Högre måluppfyllelse för barn/elever, särskilt i områden/ämnen där kunskaper i det svenska språket är avgörande

- Utifrån att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov genom att pedagoger, oavsett ämne, har kunskap och kompetens om nyanlända elevers lärande utifrån ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Lgr 11, kap 1 Likvärdig utbildning*)
- Genom att läraren ska, bland annat, organisera och genomföra arbetet så att eleven får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling. Insatserna ska innebära att kompetensen hos pedagogerna ska öka i att kunna undervisa med väl avvägda metoder utifrån elevernas förkunskaper och behov. (*Skollagen (2010:800) 3 kap 2§, Lgr 11 kap 2.2 Kunskaper*)
- Genom att det kollegiala lärandet och kompetensen i att föra diskussioner kring hur en inkluderande och likvärdig lärmiljö utformas för nyanlända och flerspråkiga elever. Insatserna ska skapa förutsättningar för att skapa en likvärdig utbildning där undervisningen "anpassas till varje elevs förutsättningar och behov", samt att "alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande". (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Lgr 11, kap 1-2*)

2.7.4.2. Förväntade effekter:

Förbättrad inkludering av nyanlända och flerspråkiga elever genom att

- Deltagande pedagoger har ökad kunskap och kompetens om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Deltagande pedagoger har ökad kunskap och kompetens om flerspråkighet.
- Deltagande pedagoger använder sig av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Deltagande pedagoger identifierar och använder barn/elevs flerspråkighet som en tillgång i skolmiljön och undervisningen.
- Deltagande pedagoger organiserar för en inkluderande lärmiljö anpassad för kulturella skillnader.
- Deltagande pedagoger har ökad kunskap och kompetens om interkulturalitet.

2.7.5.3. Beskrivning av insatsen:

Till skillnad mot insats 2.7.5.2 riktar sig denna insats till lärare och pedagoger som inte har så stor erfarenhet eller kompetens att möta flerspråkiga elever i sitt klassrum. Det kan bero på att man kan vara nyexaminerad som lärare eller inte har haft så mycket erfarenhet av heterogena klasser sedan tidigare. Bland annat ser vi att några av Trelleborgs landsbygdsskolor tidigare haft liten erfarenhet av flerspråkiga elever, men under 2015-2016 års stora invandring skapades boenden för nyanlända i de mindre byarna och en del av dessa elever finns kvar på landsbygdsskolorna idag. Pågående samtal om upplägg, examination etc. Nedanstående är ett första utkast. *Kommunikation, interaktion, tal- och skriftspråksutveckling utifrån ett flerspråkighetsperspektiv*

Valbart 7,5hp / ej examination. Professionsstöd för lärare i grundskolan åk F-6

Utbildningens innehåll

Kursen innebär en introduktion till språkutvecklande arbete samt syftar till en ökad medvetenhet om utbildningens roll i språkligt och kulturellt heterogena lärandemiljöer. Ur olika perspektiv granskas dagens skola och samhälle med avseende på flerspråkighet, språklig variation, interkulturalitet, identitet, religion och etnocentriska mönster, samt med utgångspunkt i ett inkluderande förhållningssätt i utbildning för nyanlända och elever med olika kulturell bakgrund. Kursen syftar även till att kursdeltagarna utifrån sina erfarenheter ska utveckla sina kunskaper om språk- och kunskapsutveckling i ett första- och ett andraspråksperspektiv.

Kursdeltagarna diskuterar såväl olika förhållningssätt som olika klassrumsaktiviteters betydelse och potential när det gäller att skapa en elevaktiv lärmiljö som främjar flerspråkiga elevers lärande och skolframgång. Tillsammans relaterar deltagarna didaktiska grundfrågor och verktyg.

Deltagare ska efter fullgjord kurs kunna

- visa insikter i och kunna diskutera hur pedagogisk verksamhet kan organiseras i språkligt och kulturellt heterogena lärandemiljöer,
- få syn på hur språkliga och kulturella mönster, värderingar och hierarkier i skola och samhälle påverkar elevernas villkor för lärande,
- diskutera undervisning utifrån ett andraspråksperspektiv på lärande,

Former för eventuell examination

Bedömningen grundar sig på en skriftlig och muntlig examination.

Utbildningen är tänkt att ges över två terminer HT-21 och VT-22 med fyra halvdagstillfällen per termin förlagt på sen eftermiddagstid, med utbildare från Malmö Universitet, RUC. Under mötestillfällena genomförs föreläsningar, casediskussioner och workshops. Mellan mötestillfällena har deltagande pedagoger pratknära uppgifter att genomföra i sin verksamhet.

Kostnad:

Malmö universitet, RUC för genomförande av utbildningen = 280 000 kr

Lokalkostnader = 0 kr

Vikariekostnader för deltagande lärare = 20 000 kr

Totalkostnad =300 000 kr

2.7.5.4. Målgrupp och deltagare

Målgruppen är pedagoger i F-6 som vill utveckla sin praktik kopplat till nyanlända elevers lärande.

Deltagare: 25 lärare F-6

2.7.5.5. Ansvar

Samordnare ansvarar för samverkan med Malmö Universitet, RUC avseende innehåll och upplägg av utbildningen. Malmö Universitet, RUC ansvarar för genomförandet av utbildningen.

2.7.5.6. Delaktighet

Samtliga rektorer, biträdande rektorer, modersmålsenheten, pedagoger samt studie- och yrkesvägledare har tillsammans med teamet deltagit i workshops kring nulägesanalys samt framtagande och prioritering av utvecklingsinsatser.

Samtliga pedagoger F-6 inom bildningsförvaltningen erbjudas att ansöka om plats på utbildningen. Urval görs därefter med tonvikt på att få en spridning av pedagoger från olika enheter och som inte har en utbildning i svenska som andraspråk.

2.7.5.7. Uppföljning och utvärdering

Insatsen följs upp och utvärderas, av samordnare och lokala teamet, i Trelleborgs kommuns SKA-rapport för läsåret 21/22 och i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

2.7.5 Kompetensutveckling avseende studiehandledning inom gymnasieskolan

2.7.5.1. Mål:

Ökad och högre måluppfyllelse för nyanlända och flerspråkiga elever

- Utifrån att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov genom att alla pedagoger, oavsett ämne, har kunskap och kompetens om nyanlända elevers lärande (*Skollagen (2010:800) 1 kap 4§, Gy11, kap 1 Likvärdig utbildning*)
- Utifrån att nyanlända och flerspråkiga elever ges stöd i sin kunskapsutveckling genom att studiehandledning används vid behov (*Skollagen (2010:800) 3 kap 2§, Gymnasieförordningen 9 kap 9§*)
- Genom att läraren ska, bland annat, organisera och genomföra arbetet så att eleven får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling. Insatserna ska innebära att kompetensen hos pedagogerna ska öka i att kunna undervisa med väl avvägda metoder utifrån elevernas förkunskaper och behov. (*Skollagen (2010:800) 3 kap 2§*)

2.7.5.2. Förväntade effekter:

Stimulans och förstärkning av nyanlända elevers språk- och kunskapsutveckling genom att

- Att undervisande lärare på nationella program utvecklar en förståelse för hur studiehandledning bidrar till elevernas möjligheter till högre måluppfyllelse.
- Att det tas fram rutiner och strukturer kring ansökan av studiehandledning på de nationella programmen gemensamt mellan utbildningsansvariga modersmålslärare och deltagande lärare, så att alla lärare på gymnasieskolans nationella program har kunskap och förståelse för rutinerna.
- Att det skapas rutiner och strukturer för genomförandet av studiehandledning på de nationella programmen, gemensamt mellan utbildningsansvariga modersmålslärare och deltagande lärare, så att alla lärare på gymnasieskolans nationella program har kunskap och förståelse för rutinerna.

2.7.5.3. Beskrivning av insatsen:

I nulägesanalysen för Trelleborgs kommun framgår att det saknas förståelse för studiehandledningen betydelse för flerspråkiga elevers måluppfyllelse hos pedagoger på de nationella programmen på gymnasiet. För att studiehandledning ska få maximal effekt behöver pedagogerna även utveckla en förståelse av förutsättningarna för att genomföra studiehandledning. Pedagoger behöver utveckla förmågan att samverka med studiehandledare. Genom kollegialt lärande byggt kring läsning av texter och dialog utvecklas förståelse hos undervisande pedagoger. Förstelärare från modersmålsenheten ansvarar för att leda de pedagogiska samtalen utifrån att samtliga deltagare har läst in en text. Utgångspunkt för arbetet är texten "*Samarbete för framgångsrik studiehandledning*" av Karin Sheikhi, Skolverket samt *Studiehandledning på modersmålet – att stödja kunskapsutvecklingen hos flerspråkiga elever*, Skolverket. Insatsen pågår under läsåret 2021-2022, med 6-8 träffar á 2h pedagogiska samtal.

I samband med inläsning och diskussioner ska rutiner och strukturer tas fram för anmälan och

genomförande av studiehandledning gemensamt av deltagande lärare från gymnasieskolan och förstelärare från modersmålsenheten. Delaktigheten i framtagandet innebär att en stor del av implementeringen av rutinerna och strukturerna sker under arbetets gång, men rutinerna och strukturerna behöver uppmärksammas i samband med varje läsårsstart därefter.

Kostnad:

Medräknad i avsatt processtödjartid för kollegialt lärande,
Vikariekostnad för 2 förstelärare 16 h 2 x 2500 kr= 5000 kr
Totalkostnad: 5000 kr

2.7.5.4 Målgrupp och deltagare

Indirekt målgrupp är flerspråkiga elever på gymnasiets nationella program, genom att lärare på de nationella programmen har en ökad kompetens kring studiehandledning som stöd för kunskapsutvecklingen. Direkt målgrupp är lärare på nationella program på gymnasieskolan.

Deltagare: 30 lärare som undervisar på nationella program på gymnasieskolan, 1 processtödjare samt 2 förstelärare från modersmålsenheten.

2.7.5.5 Ansvar

Det lokala teamet tillsammans med samordnare ansvarar för att processtödjare och förstelärare från modersmålsenheten får förutsättningar att utföra uppdraget. Processtödjare tillsammans med förstelärare ansvarar för att planerade aktiviteter genomförs. Rektor på gymnasieskolan ansvarar för att avsätta kompetensutvecklingstid för insatsen.

2.7.5.6. Delaktighet

Samtliga rektorer, biträdande rektorer, modersmålsenheten, pedagoger samt studie- och yrkesvägledare har tillsammans med teamet deltagit i workshops kring nulägesanalys samt framtagande och prioritering av utvecklingsinsatser.

Samtliga kursdeltagare får vara delaktiga i att ta fram rutiner och strukturer för hur studiehandledning på modersmål ska genomföras på gymnasieskolan.

.

2.7.5.7. Uppföljning och utvärdering

Insatsen följs upp och utvärderas av processtödjare, förstelärare och deltagande lärare på gymnasieskolans nationella program under genomförandet, av lokala teamet och samordnare i uppföljningsmöte, i Trelleborgs kommuns SKA-rapport för läsåret 21/22 och i delrapporter och slutrapporter gentemot Skolverket.

Tidsplan och Ekonomi se bilaga
